

KULMÂKIVI

1/2019

SUOMEN TEOLOGISEN INSTITUUTIN TIEDOTUSLEHTI
KULMAKIVENÄ ON ITSE KRISTUS JEESUS (EF 2:20)

Timo Eskola

PROFESSORI N.T.WRIGHT
TEOLOGISILLA OPINTOPÄIVILLÄ

| STI-TUTKINTO

MILLAISTA ON
KYMMENEN VUODEN
KULUTTUA?

Päiväkoteja!

Juttelin yhdysvaltalaisen luterilaisen pastorin kanssa. Hän kertoi kirkkonsa nuorisotyöstä. Muutakin tehdään mutta yksi työmuoto on kirkkaasti yli muiden: kirkolla on noin 1.000 koulua ja hieman enemmän esikouluja.

Lapset ja nuoret ovat joka arkipäivä koulussa viisi tuntia tai enemmän. On hyvin tärkeää, millaisessa paikassa he ovat näin suuren osan ajastaan – mitä opetetaan, millainen ilmapiiri on, millaisia opettajat, mihin kannustetaan ja mikä ei ole sallittua. Ei ihme, että pastori oli tuota mieltä.

Suomessa on jonkin verran kristillisiä kouluja, mutta niiden perustaminen on vaikeaa. Yksityisten, myös kristillisten, päiväkotien perustaminen on selvästi helpompaa. On kaupunkeja, joissa kunnan tehtävistä vastaavat pyytävät perustamaan päiväkoteja, koska kaikille lapsille ei voida tarjota paikkaa kunnan päivähoidossa.

Vähän yli vuosi sitten maassamme linjattiin, ettei lapsi saa osallistua päiväkodissa uskonnonharjoitukseen, mikäli lapsen vanhemmat eivät ole antaneet lupaa tähän. Uskonnonharjoituksen kanssa samanaikaisesti tulee olla vaihtoehtoista uskonnotonta ohjelmaa. Tämä tarkoittaa, ettei päiväkodeissa enää saa rukoilla johdetusti ruokaruokousta – joukon jakaminen ennen ruokailua olisi vaikeaa. Sen ratkaiseminen, mitä ohjelmaa joulujuhlassa saa olla, voi olla hyvin hankalaa – ei saa olla uskon-

nonharjoitusta tai pyrkimystä vaikuttaa uskonottomien tai toisin uskovien vakaumukseen. Ehkä kaikki uskonnollinen jätetään päiväkodeista pois.

Eikö seurakuntien ja kristillisten järjestöjen pitäisi tarttua tähän mahdollisuuteen? Ne tekevät hyvää työtä lasten ja perheiden parissa. Oma päiväkotitai-kodit vahvistaisivat tätä valtavan arvokasta työtä.

On vanhempia, jotka nimenomaan haluavat, että heidän lapsilleen opetetaan kristinuskoa. Ehkä monet heistäkin, jotka eivät pidä itseään syvästi kristittyinä, haluavat lapselleen päiväkodin, jossa opetetaan myös kristinuskoon liittyvää. Heille voi olla tärkeää, että lapsi kokee turvallisuutta, jota usko Jumalaan antaa, oppii oikeasta ja väärästä sen, mikä on vuosisatojen aikana koeteltu, ja kuulee olevansa Jumalan luomana arvokas. Seurakuntien ja kristillisten järjestöjen päiväkodit saattavat ja saattaisivat olla hyvin suosittuja. Eikä niissä tarvitsisi miettiä, saako rukoilla, koska niihin tulisivat niiden lapset, jotka haluavat lapsilleen kristillistä kasvatusta.

Varmasti on myös heitä, jotka eivät ollenkaan toivo lisää kristillisiä päiväkoteja. Joidenkin mielestä ne olisivat myös syvästi vastoin kansankirkon ideaa, jonka mukaan kaikkien lasten tulisi olla samassa ja samanlaisessa. Tuo ajatus on mennyt maailmaa.

JARI RANKINEN
7.2.2019

STI-TUTKINTO

STI:ssä voi nyt suorittaa 20 opintopisteen tutkinnon.

Tutkinto sisältää seuraavaa: Vanhan ja Uuden testamentin eksegetiikka 3-4 op, patristiikka 1-2 op, systemaattinen teologia 2 op, luterilainen dogmatiikka 2-3 op, missiologia 1-2 op, käytännöllinen teologia (mm. sielunhoito, retoriikka ja seurakunnan johtaminen) 3-4 op, kirkkohistoria 1-2 op, alkukielet 1-2 op ja teologian soveltaminen käytäntöön 2-3 op.

Tutkinnon voi suorittaa vähitellen, esimerkiksi neljän tai viiden opiskeluvuoden aikana. Tutkinnon suorituksista annetaan arvosana ja palaute. Tutkinto ei ole ammatillinen, mutta todistus tutkinnosta on merkittävä paperi haettaessa työtä esimerkiksi STI:n jäsenjärjestöistä. Ja tärkeintä on, että tutkinnon suorittaminen antaa opiskelijalle paljon. Se tekee opiskelusta STI:ssä tavoitteellisempaa ja saa lukemaan hyviä kirjoja ja kuuntelemaan hyviä luentoja.

Tutkinnon voivat suorittaa yliopistossa teologiaa opiskelevat tai valmistuneet teologit. Myös muualla kuin Helsingissä teologiaa opiskelevat tai asuvat voivat suorittaa tutkinnon. Kysy lisää ja sovi suorittamisesta Jari Rankiselta (jari.rankinen@sti.fi) tai Timo Eskolalta (timo.eskola@sti.fi).

UUDET PÖYDÄT, TUOLIT JA VERHOT

STI:n tuolit, pöydät ja verhot palvelivat hyvin ja pitkään – noin 20 vuotta. Syksyllä järjestettiin keräys uusien tuolien ja pöytien saamiseksi. Keräys tuotti yhteensä 5.349,75 euroa, ja STI:hin saatiin uudet kalusteet ja verhot. Lämmin kiitos lahjoittajille.

STI:N TALOUDESTA

STI on selviytynyt taloudellisesti vuodesta toiseen. Omaisuutta ei ole kertynyt mutta on saatu, mitä on tarvittu. Viime vuoden tilinpäätös ei vielä ollut aivan valmis tämän lehden mennessä painoon mutta näyttää siltä, että loppusumma on lähellä nollaa – menoja oli sen verran kuin tulojakin.

Te, jotka tuette STI:tä taloudellisesti, olette STI:lle tärkeitä ja välttämättömiä. Ilman teitä STI ei olisi voinut eikä voi toimia. Suuri kiitos teille.

Olethan edelleen STI:n tukija, jotta STI voi tehdä tärkeää työtään. On hyvin tärkeää, millaisia paimenia ja opettajia Jumalan kansalla on. Ja yhteistyötä herätysliikkeiden ja kristillisten järjestöjen kesken tarvitaan, ehkä nyt vielä enemmän kuin ennen.

Jeesus-tutkimuksessa uusi suunta

- Professori N.T. Wright teologisilla opintopäivillä

Kun maailmankuulu brittiläinen professori ja emerituspiispa N.T. Wright luennoi tammikuun alussa STI:n ja muutamien muiden järjestöjen järjestämällä teologisilla opintopäivillä Kauniaisissa, kenellekään ei jäänyt epäselväksi, mihin hänen suuri maineensa ja suosionsa perustuu. Wrightin kyky käsitellä lukemattomia raamatunkohtia ja jäsentää niitä teologisesti on varsin ainutlaatuinen. Kun hän lisäksi on puhujana karismaattinen ja kykenee ottamaan yleisönsä jatkuvasti huomioon, luennoista muodostuu suoranaan elämys.

Tämän totesivat sadat kuulijat opintopäivillä. Wright oli saanut paikalle ennätysyleisön. Myös hänen luentojensa jälkeen pidettyihin keskustelukanaviin osallistui satakunta kuulijaa. He saivat välähdyksen siitä, mitä St. Andrews'n yliopiston opiskelijat saavat kokea viikoittain – brittiläistä keskustelemaa kulttuuria, jolle antaa perustan häkellyttävä tietomäärä. Professori Wright kutsuttiin piispakautensa (Durhamin hiippakunta) jälkeen vielä kuuluisaan skotlantilaiseen yliopistoon, jossa hän yhä seitsenkymmenvuotiaana toimii luennoiden ja julkaisten tutkimuksia aktiivisesti. Kirjoja hän on tähän mennessä julkaissut jo yli 70.

ROOMA HALLITSI KAIKKEA,
MAA OLI MIEHITETTY JA
ISRAEL KANSANA HAJALLA.

MITEN YMMÄRTÄÄ HISTORIAA?

Wright tunnetaan siitä, että hän on tuonut Jeesus-tutkimukseen huomattavan muutoksen. Muutokset koskevat sekä metodeja, joita hän käsiteli hieman luennoissaan, että kysymystä historian tulkinnasta. Suomen vierailu oli rakennettu tämän tematiikan ympärille.

Luennoissaan Wright perusteli teoriaansa sekä historian että kertomusteorian avulla. Hän totesi, että kaikki yhteiskunnat ja valtiot tulkitsevat omaa identiteettiään lähihistoriansa ja oman kertomuksensa avulla. Britannian tulkinta kuningaskunnan historiasta ja identiteetistä on täysin toisenlainen kuin esimerkiksi Ranskan tulkinta omasta, kuuluisan valtakumouksen ohjaamasta historiastaan. Samanlaiset periaatteet koskevat Jeesuksen ajan Israelia – vain lähtökohdat ovat toiset.

Tutkimuksissaan Wright on tarkastellut hyvin yksityiskohtaisesti sitä kriisin tilaa, jossa juutalaiset kokivat elävänsä yhä vielä Jeesuksen aikaan. Pakkosiirtolaisuus oli hajottanut sekä pohjoisen valtion Galileassa, Israelin, että eteläisen Juudan. Kansa oli viety Babyloniaan ja hajotettu lisäksi moniin muihin maihin. Temppelehti oli tuhouttu ja identiteetin merkit hajotettu. Vaikka raunioille oli myöhemmin rakennettu "toinen temppelehti", se ei vielä korjannut Israelin hajaannusta. Sitä ei tehnyt myöskään rakennuttajakuningas Herodeksen mahtava temppelehti. Rooma hallitsi kaikkea, maa oli miehitetty ja Israel kansana hajalla.

KUN HÄN ESIINTYY ISRAELIN MESSIAANA, HÄN ILMOITTA A DAAVIDIN POJAN SAAPUNEEN KANSAN VAPAHTAJAKSI.

JEE SUKSEN IDENTITEETIN JÄLJILLÄ

Tällainen identiteetti ohjasi juutalaisia Jeesuksen aloittaessa julistuksensa. Kansa odotti uudistusta. Se odotti Jumalan armahduksen koittamista ja uuden eskatologisen temppelehtin rakentamista. Sanalla sanoen, kansa odotti pelastuksen ajan koittamista. Kun Jeesus tällaisessa tilanteessa alkaa julistaa Jumalan anteeksiantamista, hän julistaa Israelin uudistusta. Kun hän julistaa ilosanoman aikaa, hän tarkoittaa Jumalan kuninkuuden lopullista voittoa. Ja kun hän esiintyy Israelin

Messiaana, hän ilmoittaa Daavidin pojan saapuneen kansan Vapahtajaksi.

Wright on löytänyt uuden tavan selittää Jeesuksen sanoman ytimiä. Jeesus poistaa kirouksen ja lakkauttaa hengellisen pakkosiirtolaisuuden. Tämä koskee myös sitä kirousta, joka on Aadamin jälkeläisten päällä. Hän on todella Vapahtaja ja valo "kaikille kansoille".

HAASTATTELU: TIMO ESKOLA

KUVA1: SARI SAVELA

KUVA2: TIMO ESKOLA

JEE SUS POISTAA KIROUKSEN JA LAKKAUTTAA HENGELLISEN PAKKOSIIRTOLAISUUDEN.

Aku Visala: kysymys tahdonvapaudesta kiinnostaa filosofeja

Dosentti Aku Visala on kirjoittanut suurta suosiota saaneen kirjan vapaasta tahdosta. Häntä pyydetään luennoimaan eri paikkoihin, ja ihmiset miettivät persoonansa kykyjä ja kohtaloaan. Herää kysymys, miksi näin.

Aku Visala, miksi kysymys tahdonvapaudesta kiinnostaa tällä hetkellä ihmisiä niin paljon?

– Kysymys siitä, onko tahto vapaa, on tuhansia vuosia vanha. Itsekin ihmettelen, kuinka se kiinnostaa vielä tänäkin päivänä. On useita syitä, miksi kysymys on pinnalla erityisesti juuri nyt.

Ensinnäkin monet suositut intellektuellit ovat esittäneet, ettei mitään vapaata tahtoa ole. Näin esimerkiksi tunnettu ateisti Sam Harris sekä historioitsija Yuval Noah Harari. Kumpikin ajattelee tieteen, erityisesti neurotieteen, osoittaneen, ettei vapaata tahtoa ole olemassa. Tällaisia väitteitä esittävät myös monet tiedetoimittajat: populaaritieteelliset kirjoitukset tahdonvapautta vastaan ovat niin yleisiä, ettei niitä enää edes juuri rekisteröidä.

Lisäksi tekoälystä ja ihmisen kehittämisestä puhutaan yhä enemmän julkisessa keskustelussa. Näissä yhteyksissä kysymys ihmisen erityisyydestä ja vapaasta tahdosta nousee esiin. Onko ihmisen teoissa tai tietoisuudessa mitään erityistä?

Mitä tahdonvapaus on?

– Filosofien kesken ei ole yksimielisyyttä siitä, mitä tahdonvapaudella tarkoitetaan. Eräs keskeinen määritelmä on seuraava: tahdonvapaus on se, mikä mahdollistaa henkilön vastuussa pitämisen hänen teoistaan. Tähän on nykykirjallisuudessa kaksi vaihtoehtoa: jonkinlainen tekojen kontrolli ja hallinta tai sitten ns. tahdon laatu -teesi. Kontrolli ja hallinta koskevat sitä, miten henkilön teot syntyvät. Vapaan ja vastuullisen teon erottaa vastuuttomista teoista se, että vapaa teko on tulosta henkilön päätöksentekokoneistosta, joka toimii oikealla tavalla. Tällä yleensä tarkoitetaan jonkinlaista järkevyyttä ja kykyä arvioida oman teon perusteita.

Tahdon laatu -teesi puolestaan pitää vastuullisia ja vapaita tekoja ilmaisuina siitä, millainen henkilö tosiasiaa on. Teko on vapaa ja vastuullinen, kun se ilmaisee tai heijastaa sitä, millainen henkilö on ja mitä hän uskoo, jne. Jotkut filosofit kuitenkin torjuvat vastuun ja vapauden linkin ja ankkuroivat tahdonvapauden määritelmän valintoihin. Tällöin tahdonvapaus olisi sitä, että kykenemme tekemään valintoja mahdollisten vaihtoehtojen välillä.

Millä perusteella ei olisi tahdonvapautta?

– Kuten edellä kävi ilmi, tahdonvapaus on monessa mielessä tieteellisten hyökkäysten kohteena. Jos ymmärrämme tahdonvapauden kykynä tehdä valintoja vaihtoehtojen välillä, sen uhkana on käsitys luonnosta luonnonlakien ohjaamana kokonaisuutena. Jos luonnonlait ohjaavat tapahtumia, myös tekoja, ei minulla näytä olevan valinnanvaraa. Jos taas pidämme esimerkiksi tekojen hallintaa tahdonvapauden ehtona, ovat sen uhkana tutkimustulokset, jotka näyttävät viittaavan siihen, että tietoinen tekojen hallinta on illuusio.

Jotkut psykologit ja neurotieteilijät ovat väittäneet, ettei tietoinen minämme ole itse asiassa tekojemme lähde laisinkaan. Esimerkiksi juuri Harrisin mukaan tekojemme syyt ovat aivomekanismeissamme, jotka ovat tietoisesta kontrollista ulkopuolella. Tietoinen mieleemme keksii toiminnan perusteet jälkeensä. Harari on

puolestaan esittänyt, ettei tulevaisuudessa enää ole vapaata tahtoa ollenkaan, koska yritykset ja hallitukset kykenevät vaikuttamaan meihin huomaamattamme erittäin tehokkaasti.

On myös monia teologisia syitä ajatella, ettei tahto ole vapaa. Monet teologit – kuten Luther ja Augustinus – kannattivat teologista determinismia, jonka mukaan Jumala ohjaa kaikkia tapahtumia. Tästä puolestaan seuraa se, ettei ihminen kykene toimimaan toisin. Vapaa tahto on torjuttu myös sillä perusteella, ettei vapaasti valitseminen ole yhteensopivaa Jumalan kaikkitietävyyden ja kaikkivaltiuuden kanssa. Luther ja Calvin väittivät myös, että jos ihminen kykenee valitsemaan moraalisen ja moraalittoman elämän välillä, hän kykenee pelastamaan itse itsensä. Tämä puolestaan ei ole yhteensopiva sen kanssa, että Raamatun mukaan vain Jumala voi pelastaa ihmisen. Ja siksi on ajateltu, ettei ihmisellä voi olla vapaata tahtoa.

HAASTATTELU: TIMO ESKOLA
KUVA: JANI LAUKKANEN

Ristinkantajat

Avioeroon pakottamista, tappouhkauksia ja perheen hylkäämäksi tulemista. Islamin jättämisestä voi joutua maksamaan kovan hinnan, myös Suomessa.

Millaisiin vaikeuksiin kristinuskoon kääntynyt voi joutua Suomessa? Aihe on ajankohtainen, sillä viime vuosina Lähi-idästä saapuneita turvapaikanhakijoita on kääntynyt Suomessa kristityksi.

Kirja Kääntyneet – ex-muslimien painostus Suomessa (Uusi Tie 2017) avaa tilannetta tapauskertomusten avulla. Kirja antaa äänen 31 islamista kristinuskoon kääntyneelle, Suomessa asuvalle turvapaikanhakijalle. Haastateltujen kokemukset ovat pyhäyttäviä. Yhdeksän kymmenestä kertoi erilaisista vaikeuksista, joita he olivat kohdanneet. Yleisintä oli haukkuminen, eristetyksi tuleminen, häirintä ja uhkailu. Viisi vastaajaa oli kokenut väkivaltaa.

- Meidät on eristetty: kukaan ei halua syödä samassa pöydässä kanssamme, eikä tervehdyksiimme vastata. Meitä vältellään, eivätkä muut lapset saa leikkiä lastemme kanssa.

- Kadulla he sylkevät maahan, kun näkevät minut. Minua haukutaan.

- Miksi luet Raamattua?”, minua kiusattiin. Oli paljon väittelyitä uskonnoista ja uhkailua, jopa tappouhkauksia.

- Minua hakattiin ja potkittiin kerran.

SUKUNSA HYLKÄÄMÄT

Yhteisöllisessä kulttuurissa yksilön valinnat vaikuttavat laajasti sukuun. Koraanin mukaan islamin hylkääminen on synti, jota ei saa anteeksi. Tämän vuoksi kunniaa painottavassa kulttuurissa yhden kääntymisen kristityksi saattaa koko suvun häpeään. Näin ollen Suomessa tapahtuvasta kääntymisestä kotimaahan vuotanut tieto aiheutti haastatelluille vakavia jännitteitä. Toisinaan omat perheenjäsenet uhkasivat tappaa kääntyneen, toisinaan perheenjäsenet joutuivat yhteisön painostuksen kohteeksi.

- Tiedän, että tuttuni Suomessa ovat jo soittaneet sukulaisilleen kotimaahani, että käyn kirkossa. En halua perheelleni vaikeuksia.

- Veljeni on Saksassa. Hän uhkasi tulla tappamaan minut kääntymiseni vuoksi. Omaiseni eivät halua olla kanssani missään tekemisissä.

- Perheeni hylkäsi minut. He eivät vastaa puhelimeen ja poistivat minut Facebookissa sivuiltaan. Isäni sanoi minulle, etten ole enää hänen poikansa enkä hänen vertaan.

KASTEITA JÄTETÄÄN KIRJAAMATTA TURVALLISUUSRISKIN VUOKSI

Kirjan haastattelut tehtiin viidellä paikakunnalla, joita ei turvallisuussyistä voi paljastaa. Tässä avautuikin näkymä uskonnonvapaaustilanteeseen Suomessa. Joukossamme on ihmisiä, jotka voivat saada tappouhkauksia, mikäli heidän tiedetään osallistuvan jumalanpalvelukseen. Haastatelluista kolmannes (11 henkilöä) pelkäsi fyysisen koskemattomuutensa olevan vaarassa kristillisen uskonsa vuoksi.

Kristittyjen häirintä ei rajoitu ainoastaan vastaanottokeskuksiin. Kirkkohallituksen maahanmuuttotyön asiantuntija Marja-Liisa Laihia arvioi ex-muslimeihin kohdistuvan painostuksen olevan Suomessa maanlaajuista ja systemaattista.

Kuvaavaa on, että turvallisuusrisikin vuoksi kaikkia kastetoimituksia ei luterilaisissa paikallisseurakunnissa kirjata omaan rekisteriin, vaan ainoastaan kastetulle annetaan kastetodistus.

- On järkyttävää, että joudumme toimimaan omassa maassamme näin. Tässä on syvä ristiriita, Marja-Liisa Laihia toteaa.

AVIOERO ASTUU VOIMAAN HETI

Syyrialaisnyntinen Mohamad Anas Hajjar on toiminut Suomen Islamilaisen Yhdyskunnan imaamina ja hän on tuttu islamin kommentoija tv-studioissa. Kysyin häneltä, miten muslimin tulee suhtautua luopioon tai mitä hän itse opettaa islamin hylkäämisestä.

Keskilinjän islamin edustajana esiintyvä imaami aloitti pohtimalla kuolemantuomiota muistuttaen, että historia tuntee myös tapauksia, joissa kuolemantuomiolta on välttytty. Hajjar ei tuominut muslimiyhteisön toimesta annettuja tappouhkauksia tai hylkäämistä. Islamin hylkäämisen seurauksia hän kuvasi seuraavasti:

- Niihin kuuluu esimerkiksi seuraavaa: menneiden hyveiden menettäminen tuomiopäivänä ja avioliiton raukeaminen heti. Ja jos ei palaa takaisin uskoon ennen kuin avioliiton harkinta-aika umpeutuu, ero on lopullinen. Henkilö ei peri muslimeja, eikä häntä peritä.

Näin totesi Suomen tunnetuin imaami. Hätkähdyttävä kommentti osoittaa, että kristityksi kääntynyt on todellisessa vaarassa joutua haavoittuvaan asemaan muslimiyhteisössä. Joissakin tapauksissa tilanteet voivat rikkoa Suomen perustuslakia.

TEKSTI: MARI TURUNEN

KUVA1: [HTTPS://PIXABAY.COM](https://pixabay.com)

KUVA2: JENNIINA NUMMELA

Muokattu Uusi Tie -lehden artikkelista 23.11.2017. Marja-Liisa Laihia on eläköitynyt jutun kirjoittamisen jälkeen.

MILLAISTA ON KYMMENEN VUODEN KULUTTUA?

Suomen teologisen instituutin (STI) kevätkauden avajaiset pidettiin 9.1.2019. Niiden yhteydessä oli paneelikeskustelu – tietenkin perinteisen kirjatorin ja pizzatarjoilun jälkeen. Nämä kuuluvat aina STI:n kauden avajaisiin.

Keskustelun avasi paneelin isäntä pääsihteeri Jari Rankinen. Hän totesi tulevaisuuden ennustamisen olevan erityisen vaikeaa, mutta sitä on tärkeää miettiä, ja jotakin voidaan oppia. Keskustelussa pyrittiin katsomaan tulevaisuuteen 10 tai 20 vuoden päähän ja kysyttiin, millaisessa asemassa kirkko ja kristinusko silloin ovat Suomessa ja miksi.

Parempia keskustelijoita aiheesta ei ole helppo löytää. Mukana olivat Hengen uudistus kirkossamme ry:n toiminnanjohtaja Timo Pöyhönen, Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja Hanna Salomäki ja Suomen luterilaisen evankeliumiyhdistyksen kotimaantyön johtaja Juhana Tarvainen.

ALLE 50 %

Jokaiselle panelistille annettiin viiden minuutin puheenvuoro keskustelun aiheesta ja tämän jälkeen minuutin puheenvuoro aikaa kertoa, mitä he tekisivät, jos saisivat luterilaisen kirkon itsevaltiaana, tai paa-

KIRKON JÄSENMÄÄRÄ TULEE ALITTAMAAN 50 %:N RAJAN

vina, päättää, mitkä asiat kirkossa muutetaan.

Ensimmäisenä puheenvuoron sai Hanna Salomäki. Hän puhui tilastoista ja niiden osoittamasta kirkon suunnasta. Luterilaiselle kirkolle luvut eivät ole kovin imartelevia. Niiden mukaan kirkostamme tulee viimeistään 20 vuoden sisällä vähemmistökirkko, eli kirkon jäsenmäärä tulee alittamaan 50 %:n rajan. Salomäen mukaan syy tähän on väen vähentyminen molemmista päistä. Erityisesti nuori sukupolvi lähtee kirkosta eikä enää kasta lapsiaan, ja samalla ihmiset, jotka kuuluvat vanhempaan sukupolveen ja jotka edelleen kannattelevat kirkon jäsenmäärää, vähenevät. Tämän kehityksenä kirkon asemaa suomalaisessa yhteiskunnassa tullaan arvioimaan uudelleen.

KASTETTUIJEN LASTEN MÄÄRÄ
VAIKUTTAA

Salomäen listaamien tilastojen kanssa Tarvainen ja Pöyhönen eivät ryhtyneet kinastelemaan, vaan molemmat myönsivät niiden olevan totta. Omassa puheenvuorossaan Tarvainen muistutti kasteiden vähentymisen vaikutuksista

muuhun evankelisluterilaisen kirkon toimintaan. Kastettujen lasten vähentyessä myös rippikoululaisten määrä vähenee, mikä puolestaan vaikuttaa kirkossa vihittyjen määrään. Tarvainen totesi myös, että toiminnan ja jäsenmäärän vähentyessä jostain täytyy leikata. Leikkaukset tulevat vaikuttamaan siihen, millaisena kirkko tulevaisuudessa haluaa profiloitua. Tuleeko kirkko olemaan ensisijaisesti hengellinen ja evankeliumia eteenpäin vievä vai apua ja tukea tarjoava yhteisö?

LIIAN VÄHÄN TAI LIIAN PALJON

Pöyhönen ei täysin allekirjoittanut Salomäen puheenvuoroa. Hän oli vielä pessimistisempi ja sanoi jäsenmäärän putoavan, ei 50:een, vaan 40-30 prosenttiin 20 vuoden sisällä. Pöyhönen kertoi puheenvuorossaan yhteiskunnan viime vuosien rakenteellisista muutoksista, jotka ovat tapahtuneet ja tulevat kiihtymään. Hänen mukaansa kirkko on jäänyt vanhoihin rakenteisiin. Aikaisemmin se omisti Suomessa lähes hengellisen monopolin, mutta ei enää. Se ei enää ole itsestäänselvyys suomalaisille. Vanha ajatus kirkosta elämän rinnalla kulkijana ei enää pidä paikkaansa, koska monet ovat menettäneet kosketuspinnan kirkkoon.

Pöyhösen mukaan hengellisyys on silti edelleen kasvava trendi, mutta evankelisluterilainen kirkko koetaan usein liian vaisuna eikä sieltä saada hengellistä ravintoa, jota etsitään. Toisaalta kirkko yrittää tavoittaa niitä, jotka kokevat sen liian hengellisenä. Kirkko ei

tavoita kumpiakaan: Niitä, jotka etsivät hengellistä yhteisöä, ja niitä, jotka eivät välitä hengellisyydestä. Näiden kahden ryhmän väliin jäävät ovat hyvin pieni joukko eivätkä riitä kannattelemaan nykyisen kaltaista kirkkoa.

ITSE SEURAKUNTA

Evankelisluterilaisen kirkon yksinvaltiaana jokainen panelisti parantaisi yksittäisen seurakuntalaisen mahdollisuuksia toimia seurakunnassa. Kirkon tulevaisuus on tavalla tai toisella sen sisällä toimivissa yhteisöissä, joissa seurakuntalaiset itse voivat entistä enemmän vaikuttaa. Kirkko tarvitsee kasvot ja vahvemman identiteetin. Kirkko ei saa olla kasvoton byrokraattinen kone ilman identiteettiä. Kun kirkolla on selvä tavoite, missio, se tunnustetaan ja se tavoittaa. Tarvaista lainaten: - Seurakuntaiset eivät ole seurakunnan toiminnan kohde vaan itse seurakunta.

Jos haluat seurata koko keskustelun, se löytyy STI:n nettisivuilta – www.sti.fi. Painikkeen ”Ohjelma” takana on Kevään 2019 ohjelma ja siellä kunkin luennon tai keskustelun kohdalla linkki videoon kyseisestä luennosta tai keskustelusta.

TEKSTI: KONSTA JÄRVILUOMA

KUVAT: TIMO ESKOLA

Kirjan julkaiseminen jouduttiin peruuttamaan

STI:n tarkoituksena oli julkaista TL Simo Kivirannan kirjoittamaksi oletettu tutkimus saksalaisesta teologista Albrecht Ritschlistä.

Kävi ilmi, että Simo Kivirannan jäämistöstä löytynyt nimetön käsikirjoitus olikin TL Olavi Turjan ansiokas ja laaja opinnäyte, jota Simo Kiviranta oli ohjannut. Valitettavasti tehtiin siis virhe ja käsikirjoitus tulkittiin Simo Kivirannan tekemäksi. Sekaanuksen syntymistä selittää osaltaan, että 1980-luvulla Simo Kiviranta oli kiinnostunut Ritschlistä, ja kuten hänen muistiinpanonsa osoittavat, hän suunnitteli tutkimusta Ritschlin teologiasta. Mitään suurempaa vahinkoa ei onneksi tapahtunut, koska kirjan julkaisemisen prosessi päästiin keskeyttämään ennen julkaisua.

Heihin, jotka lahjoittivat tähän kirjaprojektiin suuremman summan, on oltu yhteydessä. Mikäli teit lahjoituksen ja toivot, että lahjoitus palautetaan sinulle, pyydämme sinua ottamaan yhteyttä Jari Rankiseen (jari.rankinen@sti.fi, p. 045 359 7772).

STI ottaa tämän vuoden aikana uuden painoksen Simo Kivirannan kirjasta Salattu ja ilmoitettu Jumala, joka on ollut jo jonkin aikaa loppuunmyyty.

JARI RANKISEN MATKAT:

***La 2. ja su 3.3.** Raamatun vaikeita kohtia -tapahtuma, Vetelin seurakunta

***Pe 22.3.** klo 18.30 Helsingin Kertsii, nuortenilta Luther-kirkossa

***La 23.3.** klo 13 Raamattulauantai, Armonkallio Lappeenranta

***Su 24.3.** klo 11 Messu Vuoksenniskan rukoushuone Imatra, klo 16 Messu Armonkallio Lappeenranta

***La 30. ja su 31.3.** Raamatun vaikeita kohtia -tapahtuma, Länsi-Porin seurakunta

***Ke 10.4.** klo 12.30 Raamattu-Kamppi, Autotalo Helsinki

***Su 14.4.** klo 14 Sanasta suunta, Viinikan kirkon seurakuntasali Tampere

TIMO ESKOLAN MATKAT:

***Ma 4.3.** Raamattuperiodi, Kansanlähetys, Ryttylä

***Ti 19.3.** Kylväjän lähetyskurssi, Suomen Raamattuopisto

STI:tä voi tukea testamentilla

Testamentti kertoo, mihin tarkoitukseen haluat varojesi menevän. Testamentin voi tehdä myös STI:n toiminnan tukemiseen ja mahdollistamiseen tai testamentissa voi kertoa yhdeksi saajaksi STI:n.

Testamentattu summa tulee STI:lle täysimääräisenä, koska yleishyödyllisten yhdistysten ei tarvitse maksaa veroa lahjoituksista.

Testamentti tulee tehdä kirjallisesti ja siinä tulla olla oma allekirjoitus sekä kahden yhtä aikaa paikalla olleen todistajan allekirjoitus. Hyvä jos testamentti on yksiselitteinen eikä mahdollista monia tulkintoja.

Jos haluat muistaa testamentissasi STI:tä, voit halutessasi kysyä lisää ja pyytää apua pääsihteeri Jari Rankiselta, p. 045 359 7772, jari.rankinen@sti.fi.

Armo voittaa syytöksen

Voi olla kauheaa elää omantunnon syytösten kanssa. Syyllisyys vääristä teoista ja laiminlyönneistä voi viedä elämänilon.

Onneksi moni ihminen löytää hädässään tien todellisen auttajan, Jeesuksen, luo. Hän antaa turvan. Vapahtajan suojassa ihminen on aivan kuin Vanhan testamentin turvakaupungissa, jonne vahingossa toisen ihmisen surmannut sai paeta kosta. Nyt Jeesuksen luokse saa paeta sellainenkin ihminen, joka on rikkonut tahallaan monin eri tavoin. Psalmin kirjoittaja kuvaa lohdullisesti turvaa Jumalassa: ”Sinä suljet heidät armosi suojiin, otat heidät turvaan majaan. Sinne eivät ulotu ihmisten juonet, eivät syyttävät puheet.” (Ps.31:21)

Ei ole suurempaa voimaa syyllisyyden keskellä kuin Jeesuksen sovitustyön ja veren voima. Siinä on suoja kaikkia paholaisen ja oman minän syytöksiä vastaan. Jeesukseen turvaava voi luottaa omantunnon syytösten ahdistamana, että vaikka olen syyllinen ja rankasti rikkonut, niin Jeesuksen veren voima on vielä suurempi.

Tämä armo on ansaitsematonta. Se perustuu Jeesuksen ristinkuolemaan ja ylösnousemukseen. Golgatan ristillä Vapahtaja sovitti syntimme omassa ruumiissaan ja veressään. Silloin laskettiin murtumaton perustus ihmisen pelastukselle. Nyt jokainen, joka turvaa Vapahtajan sovitustyöhön, saa olla Jumalan lapsi ja matkalla taivaaseen.

Kunpa tämä tietoisuus painuisi syvälle sydämeemme.

Pelastuksen painopiste ei ole minun ominaisuuksissani vaan Vapahtajassa. Usko on väline, joka tarttuu tähän sovitukseen. Tässä ei kysytä uskon vahvuutta tai heikkoutta, vaan tärkeää on uskon kohde, ristiinnaulittu Kristus.

Erkki Leminen kirjoittaa runossaan Ristin luona: ”Ristin luona pohja kestää, armo putoomasta estää kauhun kuiluihin”.

Tätä sanomaa Medialähetys Sanansaattajat julistaa yhdessä yhteistyökumppaniensa kanssa radiossa, satelliittitelevisiossa, netissä ja mobiilisovelluksissa. Tämä sanoma on kuulutettava, jotta kukaan ei hukkuisi synnin ja syyllisyyden alla.

TEKSTI: MARKO PIHLAJAMAA,
HENKILÖSTÖJOHTAJA,
MEDIALÄHETYS SANANSAATTAJAT
KUVA: ARI SUOMI

Sisäpuolelta näkee eri tavalla

Päädyin yli kolmekymppisenä takaisin koulunpenkille, nimittäin Helsingin yliopiston teologiseen tiedekuntaan. Lukioikäisenä en olisi luullut tämän päivän koittavan. Teologisessa vain menettäisi uskonsa – näin olin kuullut. En halunnut menettää uskoani vaan vahvistaa sitä.

Nuorempana lähdin opiskelemaan aivan toista alaa, mutta tutustuin vapaa-ajallani ihmisiin, jotka saivat minut innostumaan kristinuskon älyllisestä puolustamisesta. Toivoin löytäväni aukottoman perusteluketjun, joka saisi kenet tahansa vakuuttuneeksi Jumalan olemassaolosta. Ehkäpä silloin voisin itsekin olla varmempi. Aina joku kuitenkin löysi sanottavaa argumenttejani vastaan. Apologia alkoi pian tuntua loputtomalta suolta. Teinkö vain turhaan itseni naurettavaksi?

Muutamaa vuotta myöhemmin jouduin vastakkain ongelmani ytimen kanssa. Vaikka tiesin teoriassa, että Jumala on hyvä, rakastava ja armollinen, jossain sieluni sopukoissa kyti pelko ja epävarmuus tästä kaikesta. Siksi olin koettanut tehdä uskosta kylmän loogisen todistusketjun, vaikka kyse on suhteesta elävään persoonaan. Vasta kun minulta loppuivat sanat, selitykset ja voimat yrittää olla ”hyvä kristitty”, kohtasin Jumalan armon riittävyuden. Ja oikeastaan vasta tuosta kohtaamisesta lähtien alkoi tuntua, että voin aidosti sanoa jotain Hänestä ja uskoa siihen itsekin.

Kun on saanut nähdä väläyksen Jumalan hyvydestä, usko ei kaadu

niiden puheisiin, jotka pyrkivät selittämään sen olemattomaksi. Sitä vastoin on kiehtovaa tutkia, kuinka lukemattomien eri tavoin näitä väläyksiä nähneet ovat niitä kuvailleet – silti kaikki vajavaisesti. Enää en yritä löytää vastaansanomattonta päättelyketjua, joka johtaisi ihmisen Jumalan luo. Ihmisen osaksi jää vastata kutsuun, jonka Jumala hänelle esittää, ja ottaa vastaan uskon lahja, jota Hän tarjoaa. Jokaisella on myös mahdollisuus kieltäytyä.

Menettääkö teologiaa opiskeleva uskonsa? Riippunee siitä, mihin tuo usko perustuu. Tiede tarkastelee ulkopuolelta; usko astuu sisälle suhteeseen. Kunhan ei yritä korvata jälkimmäistä edellisellä, on mahdollista säilyttää kummatkin.

SARI NUUTINEN, TEOL.YO.

KUVA: JARI RANKINEN

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Sähköposti ja puhelin

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi
09 668 9550

Kotisivu

www.sti.fi

Pankkitilit

Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea:

FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH

Työntekijät

päsihteeri Jari Rankinen
tutkija Timo Eskola
sihteeri Kirsi Kuru

Aukiolo:

lukukausien aikana klo 9–19.
Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

SLEY:n toiminnanjohtaja Tom Säilä

Jäsenjärjestöt

Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetisyhdistys Kylväjä
Lähetisyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Medialähetys Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.

Vuositukijäsenmaksu 40 euroa (opiskelijat 10 euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa RA/2018/904

Poliisihallituksen arpajaishallinto on myöntänyt STI:lle 9.10.2018 luvan koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta 1.1.2019–31.12.2020 järjestettävälle rahankeräykselle. Varat käytetään teologiseen ja pastoraaliseen koulutukseen, julistus- ja julkaisutoimintaan, kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto Kirsi Kuru

Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy
ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
KAISANIEMENKATU 13 A
00100 HELSINKI

ETUKANNEN KUVA: N.T.WRIGHT TEOLOGI-
SILLA OPINTOPÄIVILLÄ (SARI SAVELA)

TAKAKANNEN KUVA: LUNTA JA AURINKOA
(MINNA RANKINEN)